

DUNYA DEVRİMCİ HAREKETİNDEN HABERLER

Yeni Portekiz Hükümetinde 6 komünist bakan var

Karşı derin bastırıldığını ve yeni tüm banka ve ağırlık iş sektöründe devletin büyük tekelinin yitirileceği tutuklanırdı. Son Portekiz'de gelen meclis yasaları platformu bir dizi başarıyla. Yüksek Devrim Komitesi (YDK) 25 Nisan'da gerçekleştirildi. Ardından 25 Nisan'da yapılan kongre, 25 Nisan'da yapılan kongre, 25 Nisan'da yapılan kongre...

CIA raporu emperyalist plânları açıklıyor

Amerikan Merkezi Haberalma Ofisi (CIA) tarafından 1974 yılında hazırlanan bir rapor, güre, dünyadaki sosyalist hareketin aktörlerini ABD'nin gücünü arttırmak ve bu iki kez diğer ülkeler karşısında çok fazla bir dünya stratejisi olduğunu belirtmektedir.

Güney Vietnam'ın üçte biri kurtarıldı

Ünalsı Kurulmuş Kuvvetlerin son bir hafta içerisinde Kuzey Vietnam'da gerçekleştirilen operasyonlar sonucunda Güney Vietnam'ın üçte biri kurtarıldı. Bu başarıya ABD'nin askeri desteği ve Güney Vietnam halkının direnişi büyük katkı sağladı.

CASTRO'NUN TARAFISIZ ULKELERE ÇAĞRISI

Küba'nın Santa - Maria - Del - Mar kentinde toplanan tarafsız Halklar Koordinasyonu Bürosunun çağrısına sonunda bir dizi devletlerin Küba devriminin lideri Fidel Castro, emperyalistler, tarafsız ülkelerin Küba devrimine destek vermesi için çağrısı yapıldı. Bu çağrıya ABD'nin askeri desteği ve Güney Vietnam halkının direnişi büyük katkı sağladı.

İtalyan Komünist Partisi 14. kongresi sona erdi

İtalyan Komünist Partisi, bir hafta süren 14. Kongresi'ni başarıyla tamamlayarak emperyalist siyasi grupların ülkeyi kurtarmak için birleşmeye çağırıyor. Partinin 14. kongresi sonuna yaklaşırken, emperyalistlerin emperyalistleri, emperyalistleri, emperyalistleri...

Milyonlarca İtalyan greve gidiyor

İtalya'nın 19 milyonluk iş gücünün yarısından fazlası greve çıktı. İtalyan Komünist Partisi'nin çağrısı üzerine, emperyalistler, emperyalistler, emperyalistler...

Neo-faşistlere karşı imza kampanyası

İtalyan'da neo-faşistlere karşı imza kampanyası başlatıldı. İtalyan Komünist Partisi'nin çağrısı üzerine, emperyalistler, emperyalistler, emperyalistler...

Sovyetler Birliği'nin yeni barış çağrısı

S.S.C.B. Komünist Partisi Genel Sekreteri L. Brejnev, Avrıya ile ilişkilerin geliştirilmesi ve barışın sağlanması için çağrıda bulundu. Sovyetler Birliği'nin çağrısı üzerine, emperyalistler, emperyalistler, emperyalistler...

Neo-faşist İtalyan Sosyalist İşçi Partisi (MSI) 1969 yılında kurulmuştu

Neo-faşist İtalyan Sosyalist İşçi Partisi (MSI) 1969 yılında kurulmuştu. İtalyan Komünist Partisi'nin çağrısı üzerine, emperyalistler, emperyalistler, emperyalistler...

Emperyalizim'in "Barış güvercini" Kissinger Ortadoğu'da yenildi

Kissinger'in Orta-Doğu'ya yaptığı son seyahat, Ortadoğu'da emperyalizmin yenildiğini gösterdi. Kissinger'in çağrısı üzerine, emperyalistler, emperyalistler, emperyalistler...

Kissinger'in Ortadoğu'ya yaptığı son seyahat, Ortadoğu'da emperyalizmin yenildiğini gösterdi. Kissinger'in çağrısı üzerine, emperyalistler, emperyalistler, emperyalistler...

Kissinger'in Ortadoğu'ya yaptığı son seyahat, Ortadoğu'da emperyalizmin yenildiğini gösterdi. Kissinger'in çağrısı üzerine, emperyalistler, emperyalistler, emperyalistler...

Ortaçağ'da devrimci emperyalizm

Ortaçağ'da devrimci emperyalizm, emperyalizmin yenildiğini gösterdi. Kissinger'in çağrısı üzerine, emperyalistler, emperyalistler, emperyalistler...

Emperyalizm'in yenilmesi

Emperyalizm'in yenilmesi, emperyalizmin yenildiğini gösterdi. Kissinger'in çağrısı üzerine, emperyalistler, emperyalistler, emperyalistler...

Emperyalizm'in yenilmesi, emperyalizmin yenildiğini gösterdi. Kissinger'in çağrısı üzerine, emperyalistler, emperyalistler, emperyalistler...

KITLE 1 NISAN 1975

KITLE bir sayıya ulaşmıştı. Bir hafta süren 14. Kongresi'ni başarıyla tamamlayarak emperyalist siyasi grupların ülkeyi kurtarmak için birleşmeye çağırıyor. Partinin 14. kongresi sonuna yaklaşırken, emperyalistlerin emperyalistleri, emperyalistleri, emperyalistleri...

KITLE bir sayıya ulaşmıştı. Bir hafta süren 14. Kongresi'ni başarıyla tamamlayarak emperyalist siyasi grupların ülkeyi kurtarmak için birleşmeye çağırıyor. Partinin 14. kongresi sonuna yaklaşırken, emperyalistlerin emperyalistleri, emperyalistleri, emperyalistleri...

KITLE bir sayıya ulaşmıştı. Bir hafta süren 14. Kongresi'ni başarıyla tamamlayarak emperyalist siyasi grupların ülkeyi kurtarmak için birleşmeye çağırıyor. Partinin 14. kongresi sonuna yaklaşırken, emperyalistlerin emperyalistleri, emperyalistleri, emperyalistleri...

Parlamentar Faşizm

Parlamentar Faşizm, emperyalizmin yenildiğini gösterdi. Kissinger'in çağrısı üzerine, emperyalistler, emperyalistler, emperyalistler...

Parlamentar Faşizm, emperyalizmin yenildiğini gösterdi. Kissinger'in çağrısı üzerine, emperyalistler, emperyalistler, emperyalistler...

Parlamentar Faşizm, emperyalizmin yenildiğini gösterdi. Kissinger'in çağrısı üzerine, emperyalistler, emperyalistler, emperyalistler...

Parlamentar Faşizm, emperyalizmin yenildiğini gösterdi. Kissinger'in çağrısı üzerine, emperyalistler, emperyalistler, emperyalistler...

KITLE ikinci yuna başlıyor

KITLE ikinci yuna başlıyor. Bir hafta süren 14. Kongresi'ni başarıyla tamamlayarak emperyalist siyasi grupların ülkeyi kurtarmak için birleşmeye çağırıyor. Partinin 14. kongresi sonuna yaklaşırken, emperyalistlerin emperyalistleri, emperyalistleri, emperyalistleri...

KITLE ikinci yuna başlıyor. Bir hafta süren 14. Kongresi'ni başarıyla tamamlayarak emperyalist siyasi grupların ülkeyi kurtarmak için birleşmeye çağırıyor. Partinin 14. kongresi sonuna yaklaşırken, emperyalistlerin emperyalistleri, emperyalistleri, emperyalistleri...

KITLE ikinci yuna başlıyor. Bir hafta süren 14. Kongresi'ni başarıyla tamamlayarak emperyalist siyasi grupların ülkeyi kurtarmak için birleşmeye çağırıyor. Partinin 14. kongresi sonuna yaklaşırken, emperyalistlerin emperyalistleri, emperyalistleri, emperyalistleri...

Doğuda ağa zulmünün

Doğuda ağa zulmünün, emperyalizmin yenildiğini gösterdi. Kissinger'in çağrısı üzerine, emperyalistler, emperyalistler, emperyalistler...

Doğuda ağa zulmünün, emperyalizmin yenildiğini gösterdi. Kissinger'in çağrısı üzerine, emperyalistler, emperyalistler, emperyalistler...

Doğuda ağa zulmünün, emperyalizmin yenildiğini gösterdi. Kissinger'in çağrısı üzerine, emperyalistler, emperyalistler, emperyalistler...

Doğuda ağa zulmünün, emperyalizmin yenildiğini gösterdi. Kissinger'in çağrısı üzerine, emperyalistler, emperyalistler, emperyalistler...

KITLE ikinci yuna başlıyor

KITLE ikinci yuna başlıyor. Bir hafta süren 14. Kongresi'ni başarıyla tamamlayarak emperyalist siyasi grupların ülkeyi kurtarmak için birleşmeye çağırıyor. Partinin 14. kongresi sonuna yaklaşırken, emperyalistlerin emperyalistleri, emperyalistleri, emperyalistleri...

KITLE ikinci yuna başlıyor. Bir hafta süren 14. Kongresi'ni başarıyla tamamlayarak emperyalist siyasi grupların ülkeyi kurtarmak için birleşmeye çağırıyor. Partinin 14. kongresi sonuna yaklaşırken, emperyalistlerin emperyalistleri, emperyalistleri, emperyalistleri...

KITLE ikinci yuna başlıyor. Bir hafta süren 14. Kongresi'ni başarıyla tamamlayarak emperyalist siyasi grupların ülkeyi kurtarmak için birleşmeye çağırıyor. Partinin 14. kongresi sonuna yaklaşırken, emperyalistlerin emperyalistleri, emperyalistleri, emperyalistleri...

KITLE YAYINLARI EGITIM DİZİSİ

KITLE Yayınları Eğitim Dizisi, emperyalizmin yenildiğini gösterdi. Kissinger'in çağrısı üzerine, emperyalistler, emperyalistler, emperyalistler...

KITLE Yayınları Eğitim Dizisi, emperyalizmin yenildiğini gösterdi. Kissinger'in çağrısı üzerine, emperyalistler, emperyalistler, emperyalistler...

KITLE Yayınları Eğitim Dizisi, emperyalizmin yenildiğini gösterdi. Kissinger'in çağrısı üzerine, emperyalistler, emperyalistler, emperyalistler...

KITLE Yayınları Eğitim Dizisi, emperyalizmin yenildiğini gösterdi. Kissinger'in çağrısı üzerine, emperyalistler, emperyalistler, emperyalistler...

TÖB-DER İSTANBUL SUBESİNE

TÖB-DER İstanbul Şubesi'ne, emperyalizmin yenildiğini gösterdi. Kissinger'in çağrısı üzerine, emperyalistler, emperyalistler, emperyalistler...

TÖB-DER İstanbul Şubesi'ne, emperyalizmin yenildiğini gösterdi. Kissinger'in çağrısı üzerine, emperyalistler, emperyalistler, emperyalistler...

TÖB-DER İstanbul Şubesi'ne, emperyalizmin yenildiğini gösterdi. Kissinger'in çağrısı üzerine, emperyalistler, emperyalistler, emperyalistler...

TÜRKİYE'DE GEÇEN HAFTA

Geçtiğimiz hafta, bu köşede, hatırlanmış emperyalizmin yenildiğini gösterdi. Kissinger'in çağrısı üzerine, emperyalistler, emperyalistler, emperyalistler...

Parlamentar faşizm alternatifini şimdilik kazanmış görünüyor

Parlamentar faşizm alternatifini şimdilik kazanmış görünüyor. Kissinger'in çağrısı üzerine, emperyalistler, emperyalistler, emperyalistler...

Emperyalizm barış güvercini

Emperyalizm barış güvercini, emperyalizmin yenildiğini gösterdi. Kissinger'in çağrısı üzerine, emperyalistler, emperyalistler, emperyalistler...

Emperyalizm barış güvercini

Emperyalizm barış güvercini, emperyalizmin yenildiğini gösterdi. Kissinger'in çağrısı üzerine, emperyalistler, emperyalistler, emperyalistler...

Emperyalizm barış güvercini

Emperyalizm barış güvercini, emperyalizmin yenildiğini gösterdi. Kissinger'in çağrısı üzerine, emperyalistler, emperyalistler, emperyalistler...

104'ÜNCÜ YILINDA PARIS KOMÜNÜ YAŞIYOR

104. YILINDA PARIS KOMÜNÜ YAŞIYOR

İşçi sınıfının, yeni bir dünya, sömürünün ve insanın insana kulluğunun sona erdiği bir dünya kurmak için verdiği mücadele sürüyor. O mücadelenin uğrak noktalarından, bayrağının dikildiği burçlardan, önemli adımlarından biri de 1871 Paris Komünü'dür. İşçi sınıfının ilk iktidar denemesi olan Paris Komünü, sadece 73 gün sürdü. Gözü dönmüş burjuvazi ve tüm Avrupa gericiği tarafından kan ve ateşle bastırıldı. O günlerde Komün'ün gerçek anlamı sadece Marks ve Engels kavradılar ve Komün'den proletaryanın mücadelesi açısından son derece önemli dersler çıkardılar. Marks ve Engels'in Manifesto'da, sonradan yeni başkaları önsözlerinde düzenledikleri tek nokta, Komün olayından sonra, Komün'ün verdiği derslerle ilgili noktadır.

PARIS KOMÜNÜNDEN ÇIKAN DERSLER

Neydi bu dersler? Neydi Paris Komünü'nün, binlerce işçi sınıfı devrimcisinin canları ve kanları bahasına, işçi sınıfının ve emekçi sınıfların mücadelesine kazandırdığı büyük dersler? Komün için kitaplar yazılabilir, nitelikli yazılmıştır da. Ama onun en büyük dersini kısaca özetlememiz de mümkündür: Paris Komünü, işçi sınıfının yönetimi ele almasının ve bütün kurumlarıyla ele almasının ilk örneğidir. Paris Komünü, daha sonra Ekim Devriminde ortaya çıkan «Sovyet (şuralar) tipi» devlet ve yönetim örgütlenmesinin ilk embriyonudur. Komün, işçi sınıfının bir hükümet, seçkinin ilk belirtisiydi. Komün, işçi sınıfının burjuva devlet aygıtının yerine ne koyacağı ve kapitalizmden sosyalizme geçiş sürecinde yeni devlet aygıtının ne olacağı sorusuna eksikleri, hataları da olsa cevap vermiştir. Proletarya burjuva devlet mekanizmasını olduğu gibi alıp, muhafaza ederek iktidarı kuramaz. Burjuva devlet aygıtının dağıtılıp yeni bir devlet biçiminin getirilmesi gereklidir. Paris Komünü'nün getirdiği, ve çeşitli nedenlerle ömürlü de olsa, devrimi görevlerini yerine getirebileceği çerçeveyi çizen devlet biçimi Proletarya diktatörlüğüydü. Komünün gerçek anlamı «Burjuvaların aradığı yerde değildir. Özel bir devlet tipi yaratmasıdır.»

Paris Komünü'nün doğuşu ve kanla yaklısından yirmi yıl sonra, Engels, onun verdiği önemli dersleri şöyle açıklıyordu: «Komün, iktidarı alan işçi sınıfının eski Devlet aygıtıyla yönetmeye devam edemeyeceğini hemen kavradı; yeni elde etmiş olduğu egemenliği kaybetmemek için, işçi sınıfı, bir yandan, o zamana kadar kendisi ne karşı bir baskı aracı olarak kullanılmış eski baskı ve tahakküm aygıtını ortadan kaldırmak; ama öte yandan da, kendi yetkilerine ve memurlarına karşı da, her zaman istisnasız olarak işten el çekirebileceğini ilan ederek tedbir almak zorundaydı.»

Burjuva devlet aygıtı yerine ne geçecek, sorusuna Manifesto'da verilen sonuç cevaplar Paris Komününden sonra somutlandı. Marks Fransa'da iç savaşta şöyle diyor: «İmparatorluğun doğrudan antitesi Komün oldu... Komün, sınıf egemenliğinin sadece monarşi biçimini değil, sınıf egemenliğinin kendisini ortadan kaldırması gereken bir cumhuriyetin pozitif biçimidir.»

«... Komün'ün ilk bildirisini, sürekli ordunun lavedilip yerine silahlı halkın geçirilmesiydi.» «... Komün, Paris kentinin çeşitli mahallelerinden genel seçilmiş belediye temsilcilerinden meydana gelirdi. Bunlar her an değiştirilebilirlerdi. Üyelerinin büyük çoğunluğu işçiler veya işçi sınıfının tamamsı sözcükleri, temsilcileriydi... Merkez hükümetin aracı olan polis, hemen siyasi mevkilerinden arındırıldı ve Komünün aracı haline getirildi... Hem de her an değiştirilebilmek kaydıyla... Sürekli orduyu ve polisi; eski hükümetin iktidarının devamını sağlayan bu maddi güçleri lağvettikten sonra, Komün, baskı ve tahakkümün manevi aracına, papazların nüfuzuna yöneldi... Onların da sözde bağımsızlıkları kaldırıldı... Onlar da seçime gelecekler, sorumlu tutulacaklar ve istenildiğinde değiştirileceklerdir.»

Böylece, diye yazıyor Lenin, «Komün dağıtılmış Devlet aygıtının yerine «basitliği» içinde daha mükemmel bir demokrasi geçiriyordu. Sürekli ordunun lağvı, bütün görevlilerin seçime gelmesi ve değiştirilebilmesi. Oysa, bu «basitlik» aslında dev bir işti. Mevcut kurumların yerine kökten farklı yeni kurumların geçirilmesiydi. Niceliğin niteliğe dönüşmesiydi. Mümkün olabilecek en yaygın ve en metodik şekilde gerçekleştirildiğinde demokrasi, burjuva olmayan çıkıp proletar demokrasi oluyordu. (Belli bir sınıfı ezmeye yönelik özel güç (olan) Devlet, artık gerçek anlamda Devlet olmayan birşeye dönüşüyordu.»

İşte işçi sınıfının yönetimi almasının ilk ve kasa örneği olan Komün, Marks - Engels'in öğretisinde o zamana kadar belki de soyut kavram tek nokta olan iktidar biçimi ve devlet meselesine aydınlık getiriyor, teoriyi pratikle sunuyor ve yeni sonuçlar veriyordu. Bu derslerin ve sonuçların ne olduğunu kısaca yukarıda görmeye çalıştık. Burjuva devletinin bütün kurum ve yapıyla aynen devralmak değil, burjuva devlet aygıtının bütün kurumlarını dağıtmak ve yerine işçi sınıfının iktidarını yansıtan yeni kurumların geçirmek. Bu artık nicele değil nitel bir farkta ve Devlet teorisi, işçi sınıfı biliminin temeli üzerinde Komün deneyinden büyük ölçüde yararlanılarak kuruldu.

KOMÜNÜN BAŞARISIZLIK NEDENLERİ

İşçi sınıfının devrimci mücadelesine ve devlet meselesine büyük dersler ve aydınlıklar getiren Komün neden 1871'de başarısızlığa uğradı?

Komün'den birkaç ay önce, 1870 sonbaharında Marks'ın, hükümeti devirmek üzere kalkışacak her girişiminin, umutsuzluğunun yol açtığı bir savaşlık olacağını ileri sürerek Paris'i işçileri uyarmaya çalıştığı bilinir. Ama 1871 Martında, işçiler nihai savaş zorunluluğuna karşı karşıya kalınca ve ayaklanma bir olgu haline gelince, Marks eleştirisi şartlara rağmen proletar devrimi büyük bir coşkuyla selamladı. O sıralarda Plehanov ve benzerleri bunun gerek olduğu söylerken, silaha sarılmamak gerekirdi derlerken, Marks'a göre, kendi deyimleriyle, Komünçüler «gökleri hicum eden kahramanlardı. Bu devimde hem onların kahramanlığına ve büyük-lüğüne hayranlık, hem de şartların doğru bir değerlendirilşi, güçlerin doğru hesaplanması vardı. Komün herşeyden önce kitlelerin devrimci ateşinin ve heyecanının, devrimci yiğitlik ve fedakârlığının bir ahlımıydı. Büyük bir dersti, ilk proletar devlet biçimiydi. Ama yenildi.

Kaçınılmaz yenilginin objektif, subjektif nedenlerini Lenin şöyle anlatıyor:

Komün, kendiliğinden gelme, kitlelerin kabaran isyanından fıskır mış, gerçek anlamda olmayan bir hareketti. Bir zamanlar Birinci Enternasyonal'e Komün arasında organik bağlar arandı da, gerçek yoku bu bağlar, Fransa'nın 1871'deki sosyal ortamından ve işçi sınıfının umutsuzluğundan doğmuştu. Devrim 18 Mart'ta Paris proletaryasının ve Milli Muhafızların elindeki silahlı bir hareketten gelen hükümet birliklerine karşı direnişe başladı ve 18 Mart, Paris Komünü'nün başlangıç tarihi sayıldı. Başlangıçta hareket Paris proletaryası yanında küçük esnaf, şehir küçük burjuvazisinin bazı kesimleri, yurtseverler de katıldı. Ama proletarya sürüklenmediği, sınıfın savaşını verdiği için harekete dangamsı bastı ve kendiliğinden örgütlenmeye başlamış hareket, Komüne sonuna kadar sadık kalan Paris proletaryasının kesin denetim ve kontrolüne girmedi. «Komüne sonuna kadar sadık kalanlar sadece işçiler oldu.» der Lenin. «Cumhuriyetçiler ve küçük burjuvalar kısa bir zaman sonra Komün'den kopular. Küçük burjuvazi yenilginin kaçınılmazlığına görünce Komün'den ayrıldı. Yalnız Fransız proletarileri kendi hükümetlerini yığıtık ve azimle desteklediler. Onlar Komün için, yani emekçi sınıfın kurtuluşu için ve bütün işçilere daha iyi bir gelecek hazırlamak için canlarını verdiler.»

Kendiliğinden başlayan hareketin bütün eksik ve hatalarının, bütün gücü ve öneminin etrafı tahlilini Marks, «Fransa'da iç savaş» adlı kitabında yaptı. Bunları yine Lenin'den kısaca görelim: «Muzaffer bir sosyal devrim en azından iki şartı gerektirir: ileri aşamada gelişmiş üretici güçler ve devrime hazırlanmış bir proletarya. 1871'de bu şartlar da eksikti. Fransız kapitalizmi henüz yeterince gelişmemişti... Öte yandan bir işçi partisi mevcut değildi. Emekçi sınıflar, uzun bir mücadele deneyinden gelmemişlerdi, devrimin görevlerini ve bu görevlerin nasıl yerine getirebileceğini hakıyla bilmiyorlardı. Üstelik de ortada ne proletaryanın gerçek siyasal örgütü ne de güçlü sendikalar ve kooperatifler vardı.»

Yani, henüz devrimin objektif şartları oluşmamıştı. Kapitalist üretim biçiminin sosyalist üretim biçimine geçiş için şartlar olgunlaşmamıştı. Üretim güçleri üretim iliskilerin o anlamda zorlanma ya ve devrimi zorunlu kılmasına başlamamışlardı. Öte yandan da bir yanda Blanqui'lerin diğer yanda Proudhon'cuları varlığına rağmen

(sosyalizm adına yola çıkan her iki takımın da küçük burjuva temele dayanan, işçi sınıfı sosyalizmi ve onun bilimiyle ilgisiz siyasi akımlar olduğu düşünülürse) proletaryayı devrime götürmenin zorunlu şartı olan siyasal parti, işçi sınıfının öncü örgütü yoktu. Yani devrim yönetici ve kurmayından yoksundu. Nitekim Ekim devriminde bu öncü müfreze sapasağlam devrimi yönettiği zaman Paris Komünü'nün de embriyon halinde devlet biçimi, ana hatlarıyla «Sovyetler» (şuralar) yönetimi şeklinde ortaya çıkardı ve bir daha yenilmedi.

Komün'ün yenilgisinin bu temel nedenleri yanında, kendi iç bütünlüğü olmamasının, Komün üyelerinin, Milli Muhafız Birliği Merkez Komitesinin Blanqui'cilerle Proudhon'cular arasında bölünmesinin, coşku, heyecan, yiğitlik ve «Sosyalizm güdüsü» yanında bilimsel temelden ve ilkelere yoksunluğundan, burjuva devlet aygıtı dağıtılmı, mesela en önemli nokta olan Fransız Devlet Bankası önünde, Engels'in deyimleriyle «saygıyla durmuş ve dokunulmamış olmasının, yani ekonomik alanda saniye geçirilmeden alınması gereken tedbirlerin alınmamasının, politik hata ve yetersizliklerin ve Komün savaşlarının yapısından da gelen askeri hataların payını da unutmamak gerekir.

KOMÜN ÖLDÜ MÜ, KOMÜN YENİLDİ Mİ?

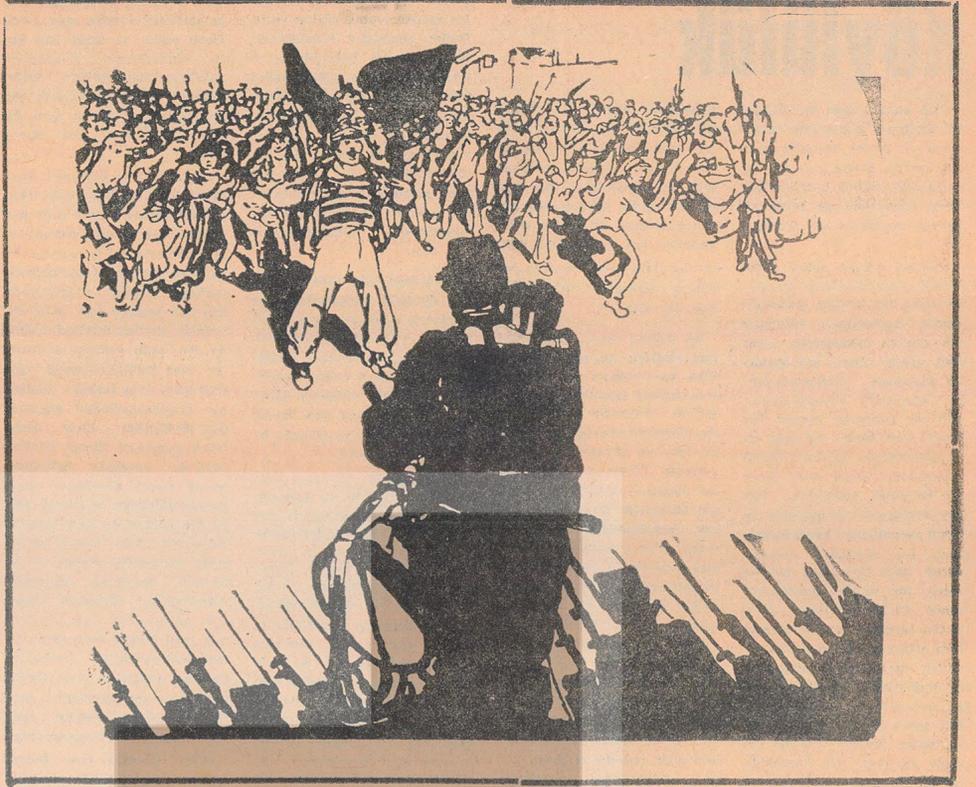
Eğer şekillere bakarsak kolursak, 18 Mart Paris Komünü, kuruluşundan 73 gün sonra, tarihte örneği az görülen bir kan ve zulüm altında ezildi. Paris Proletaryasını Cumhuriyetçi ve küçük burjuva «sözde müttfikleri» çabuk terketti. Bütün mülk sahibi sınıfların ve hatta daha birkaç gün önce monarşinin savaşmakta olduğu düşmanların Paris Komünçüleri karşısında birleşiverdikleri görüldü. Marks şöyle diyor: «Modern çağların en korkunç savaşından sonra, galip ve mağlup, proletaryayı birlikte katletmek için aralarında anlaşsınlar! Bu görülmemiş olay, Bismarck'ın sandığı gibi yükselen yeni bir sınıfın ezilmesini değil, eski burjuva toplumunun tamamen dağılmasını gösterir.»

Bütün Avrupa gericiği, Fransız egemen sınıfları, Komünçülere en vahşi şekilde saldırdılar. Paris barikatlarında kadın, erkek, genç ihtiyar, çocuk çocuk binlerce insan öldürüldü. İstila kuvvetleri işçi semtlerine yaklaştıkları ölçüde direniş gücü oldu. Komünün son savunucuları da sekiz gün süren direnişten sonra düşüldü. Ondan sonra, bütün bir hafta insan avı, silâsız kadın, erkek, çocuk katliamı devam etti. Öyleki yardım alınan eski düşman Prusya ordusunun bazı erleri mezela Sakson birlikleri Komünçüleri hi-maye ettiler, kaçmalarına göz yumdular.

Engels şöyle yazar «Tüfek yeterince hızlı öldürmüyordu, bu yüzden mağluplar yüzlerce makineli tüfeğe dizildiler. Son katliam Pera Lachaise mezarlığında oldu... Bütün komünçüleri öldürmenin imkansızlığı ortaya çıkınca, sıra kitle halinde tutuklanmalarına, tutuklular arasında keyfi şekilde seçilenlerin kurşuna dizilmesine geldi.» Paris, en yiğit evlatlarının binlerce cesetini ağzın burjuvazinin ve Avrupa gericiğinin hunhar katliamına kaybettii.

Tiers «uzun bir zaman için sosyalizmden korktukdu.» diyor. Ama çok geçmeden Komünün yenilediği anlaşıldı. 1892'de, Paris Komünü'nün 21. yıldönümünde, Engels şunları söylüyordu: «Öldürüldüğü sanılan Komün, yok edildiği sanılan Enternasyonal bugün aramızdadır, bizimle, canlıdır ve 1871'den yirmi defa daha güçlüdür.»

Yine 1971'de Liebknecht bir konuşmasında şöyle bitiriyordu: «Sosyalizm muhteşem ilerleyiş içinde durdurulamayacaktır... Bakışlarımız Fransa'ya, Komün'ün korkunç ve yüce faciasına

tamamlanmakta olduğu o engin politik ve sosyal deneyler alanına çevirelim. Olayların anaforuyla, politik gücünün doruğuna ulaşmış olan Paris proletaryası, kahramanca bir mücadeleden sonra, Fransa ile Prusya'nın birleşik kuvvetleri tarafından ezildi.

«Yaşlı dünya korkunç bir çığlık attı: En ateşli yandaşlarının kişiliğinde, sosyalizmin kökü kazandı!»

«Ancak, Fransa en akıllı işçilerini yitirmiş, ama sosyalizm ölmemiştir. Paris'te yaşıyor, Fransa'da Almanya'da da, bütün uygar ülkelerde de yaşıyor. Hissetmek için bir kalbi ve düşünmek için bir beyni olan her halk adamının sinesinde yaşıyor Burjuvazi bütün emekçileri de öldüremez ya...»

Avrupa gericiğinin sosyalizmin Komüne beraber öldüğünü ilan ettiği sırada aslında sosyalizm, bir anlamda yeni başlıyordu. Nitekim 1905'de Komün ruhu yeniden ayaklandı. 1917'de işçi sınıfı zafere erişti. İlk sosyalist ülke doğdu. Günümüzde dünyanın üçte biri sosyalist oldu.

1941'de Dimitrov: «Bugün dünden daha fazla Komün yaşıyor demeye hakkımız var.» diyor.

İşçi sınıfının devrimci ruhu, işçi sınıfının kendisi ve sosyalizme yaşadıkça Komün yaşayacaktır.

Paris Komünü nasıl doğdu, nasıl yıkıldı?

Komünü yaratan işçi Paris, yepyeni bir toplu muhazirayıcısı olarak anılacaktır. Komün'ün kurbanları, işçi sınıfının engin yurucüne gömülmüştür. Komünü mahvedenlere gelince, tarih bunları iğrenç yüzünü daha bugünden ortaya çıkarmış bulunmaktadır ve suratlarındaki bu ebedi lekeyi pa-pazların bütün duvarları bir araya gelse de silmeyecektir.»

Karl Marks

1848 yılı Avrupa'da devrim yılıydı. Yine 1848 yılı Marks ve Engels'in Komünist Manifesto ile, sosyalizmin bilimin kurdukları yıldır. 1848 devrimi önce Fransa'da patlak verdi ve bir işçi sınıfı devrimini niteliğine büründü. Sloganları işçi sınıfının sloganlarıydı. Gericiliğin kaleleri Almanya, Avusturya Macaristan'da burjuva devrimleri şeklinde gelişti. Fransa'da 1848 devriminden sonra kurulan koalisyonda liberaler yanında sosyalistler de yer aldılar. İki yönlü ilk başlı reformlara ve işlere girişildi. Asalet ünvanları kaldırıldı, toplanı özgürlüğü, basın özgürlüğü ve Milli Muhafız Birliği'nin yazılma özgürlüğü getirildi. 100 bin kadar işçi Milli Muhafız Birliği'ne bu sırada yazıldı ve birliği kontrol altına aldı. Ancak burjuvazi kısa zamanda sağ kanatla anlaşarak baskı ve tahakküm uygulamaya, alınan hakları kısıtlamaya başladı. Paris'te işçiler Belediye binasının işgal ettiler ve Sosyal Cumhuriyetin, sembolü kızıla boyadılar. Özellikle Paris proletaryasına dayanan sosyalistler ağır basıyorlardı. Paris devrimci ruhla coşuyordu. Seçimleri sosyalistlerin kaybetmesi üzerine, silahlı işçiler ve Milli Muhafız Birliği Meclise yitirdiler. Meclisi feshettiler. Ancak sağ kanat hükümeti ayaklanmayı bastırdı. Dört gün süren savaşlardan sonra devrim 28 Haziranda yenilgiye uğradı. Cumhuriyet sarılmıştı. Üstelik Cumhuriyetin gerçek savunucuları olan işçi sınıfından kopmuştu. 1851'de Napoleon Bonapart'ın yeğeni ordu ve polis teşkilatına dayanan bir darbeyle diktatörlüğü kuru-

du. Bir süre sonra da İmparatorluğu ilan etti. 1870'e kadar süren bu İmparatorluğun sonunu Prusya ordularıyla yapılan Sedan savaşındaki yenilgi nokta-ladı. İmparatorluk büyük bir darbe yenildi. Ocak 1871'de Paris Alman orduları tarafından kuşatıldı. İmparatorluk bu arada çöktü ve yeniden Cumhuriyet ilan edildi. Prusya ordusu Paris'i bazı kalelerini ve birliklerini teslim aldı. Bu sırada Milli Muhafız Birliği'ni silahları ve silahlıların teslim etmedi. Paris proletaryası, küçük burjuvazi, Cumhuriyetçiler, yurtseverler, Prusya ordularına karşı savaşarak, Paris'i savunmak istiyorlardı.

Paris tam bir kargaşa ve umutsuzluk içindeydi. Blanqui'nin «Vatan tehlikede» parolası özellikle proletar mahallelerin de yankı uyandırdı. 18 Aralık 1870'de Prusya Kralı Versailles'de Paris'in kalbinde Alman İmparatoru olarak taç giyiyor-du. 23 Ocak 1871'de Bismarck'la müzakereler imzalandı. Müzakerenin amacı Fransa'ya asil barış anlaşmasını imzalayabilecek bir Meclis seçilmesiydi. Halk oyunu Cumhuriyet ve savaşın devamı için kullanılmıştı. Paris Milletvekilleri arasında Thiers de vardı. Meclis'in Paris dışında, Versailles'de toplanması kararlaştırıldı. O sıralarda Almanlar, Paris'e giriyorlardı. Paris'li-ler yeni bir ihanetin kurbanı olduk-larının bilincindediyler. Ayaklanmalar başladı. Zaten proletar tabanı olan Milli Muhafız Birlikleri direniyorlardı. Thiers, Paris'e, ayaklanan halkın üzerine 15 bin asker gönderdi. Paris'i terbiye etmek gereki-yordu. Üstelik de en önemlisi «Paris'in teslim olmasından sonra, yeni hükümet başkanı Thiers artık su durumu hesaba katmak zorunda bulunuyordu; Paris'li işçiler silahlı olarak kaldıkları sürece mülk sahibi sınıfın öfusu her zaman için teh-dit altında bulunacaktı. Milli Muhafızların elindeki silah ve topların alınması gerekiyordu.» Milli Muhafızların elindeki topları almak için gönderilen birliklerle büyük ölçüde ilk sıratta «halkla kardeşlik» havası na girebiliyorlardı. Al'ınların şehri istilasından beri «Komün» sloganını atan Paris halkı tek bir vücut gibi 18 Mart, günü

Yatırı ödemelerin gerçekleştirilmesi hakkındaki karar yürürlüğe girecekti.

Bütün kamu hizmetleri yeniden düzenlenecek ve karışıklık tan kurtarılacaktı.

Bundan böyle çarın tek silahlı kuvveti olan Milli Muhafız Birliği hiç zaman geçirmeden yeniden düzenlenecek

Yapacağımız ilk işler iste bunlar olacaktır.

Halkın seçtiği halktan, Cumhuriyetin zafetini sağlayabilmek için kendilerine gösterilen güvenin devamından başka bir şey istememekteydiler.

29 Mart 1871

Paris Komünü

Komün bir yandan, Meclis dahil, bütün görevlere seçime gelen ve yine her an seçenler tarafından değiştirilebilecek kişileri getirirken, bir yandan burjuva devlet aygıtını, militarist ve bürokratik mekanizmayı dağıtmaya uğraşıyordu. Düzenli ordunun ve polis teşkilatının lağvı bu amaçlardı. Bir sıra ekonomik tedbir, işçi sınıfına ve emekçilere sosyal hak-

lar ve özgürlükler, yepyeni kurullar getiriliyordu. Komüne sadece Fransızlar değil Alman ve diğer yabancı işçiler de seçiliyordu. İşçi sınıfının ve Komünün enternasyonalist ruhunu yansıtmıştı bu. «Komünün bayrağı dünya Cumhuriyetinin de bayrağıdır» sloganı hakimdi. Nisan ayının ilk haftaları boyunca, ücretlerde eşitlik ilkesi getirildi, kılışeye yapılar ödenekler durduruldu ve kilise mallaına el kondu, yüzüklerin celtarı baskı ve zulüm sembolü Giyotin hakkı gözleri önünde yakıldı, sanayicilerin kapatıldığı fabrikalar işçiler tarafından işletilmeye başlandı. Hareketin sınıf karakteri güçlükle belirginleşirken, 18 Mart'da o kendiliğinden hareketlenme sırasında proletaryanın yanında saf tutan Cumhuriyetçiler ve küçük burjuvalar Komünü terkettiler ve karıştıran devlet Komünün kararları giderek daha hareket anlamında proletar bir netelik tasnava başladı.

İşte o sıralarda iki düşman; Prusya ordusu ve Fransa egemen sınıfları, ülkenin işgal altında olmasını falan unutup el ele verdiler. Bismarck, Fransa

egemen sınıflarının, satılmış Thiers hükümetinin isteği üzerine elindeki 100 bin kadar Fransız savaş esirini salıverdi. Bu-lar Versailles hükümeti yanın da yer aldılar. Prusya Ordusu da Paris'i zaten kusatmış durumdaydı. Nisan'ın ikinci haftası içinde, Thiers hükümetinin Almanya'ya dayanan, Prusya ordusundan destek alan hücumları sıkladı. Thiers küstahlaştı, her türlü uzlaşmaya yan çızmeye başladı. Mayıs başlarında Komünçüler artık güç bir direniş içindeydiler. 21 - 25 Mayıs arası, Paris en kanlı günlerini yaşadı. Komünçüler, barikatlar da, kadın, erkek çocuk e-sine az rastlanan bir kahramanlık ve fedakârlıkla direndiler. Versailles hükümeti birlikleri artık Paris'in içlerine ve işçi mahallelerine girmişlerdi. Ege-men sınıflar ne kadar vahşi nasıl kudurgan olduklarını bir ke-re daha gösterdiler. Kitle halin de katliam yaptılar. Çarpışmalarda ve çarpışmalardan sonra katliamlarda öldürülen, sürülen Paris'li kahraman emekçilerin sayısı 100 bine vardı. Bu katli-am sırasında Paris'i çevirmiş olan Prusya birlikleri hiç bir kaçağı dirl olarak geçirmemek emrini almıştı. 27 Mayıs'ta çem ber iyice daraldı. Son Komünarlar çarpışarak can verdiler' Baskı terör arttı.

1871 Paris Komünü böyle kuruldu, böyle yıkıldı. Ama Komünün bayrağı, hep yeni burjuvalar dikilmiş olarak duruyor.

İŞÇİ DAVASI
zonguldak işçilerinin
haftalık gazetesi
P.K.68 zonguldak. abone 50 TL

Kitle

Sahibi: Mehmet Yücel / Sorumlu Müdür: Orhan Doğan
Yönetim Yeri: Çemberlitaş, Piyerloti cad. 37/c İstanbul, İzmir Bürosu: 355 sokak 55/401, Konya Bürosu İdmanyardu Sitesi, kat: 3 No: 90, Adıyaman Bürosu: Göl-baş Cad. No: 121, Urfa Bürosu: Azat Kitabevi, Hükümet-Konağı arkası Konuk pasajı, Ceylanpınar Bürosu: P.F. 9, Gölcük Bürosu: Yeni Mahalle, 27 Mayıs Cad. Kerim ağa Blok Apt. 20-E, Soma Bürosu: Kurtuluş Mah. Atatürk Cad. No: 90, Diyarbakır Bürosu: Gazi Cad. Suaka Pasajı No: 27/2, Mersin Bürosu: Kuvayı Milliye Cad. Yı-gurt Pazarı Çevresi No: 9/A.
Diği, Baskı: OZGUR Gazetecilik ve Matbaacılık İşlet-mesi/ son baskı tarihi 30 Mart/1975

Hemen bugün, kiral hakları da beklenen karar,

resimli
TÜRKİYE
İŞÇİ SINIFI
TARİHİ

AYRILIK 5 LİRA. PUL KATILIMI GÖRÜLMÜŞTÜR. TÜRKİYE İŞÇİ SINIFI TARİHİ. İZMİR: ÇAMALIZLI KARDEŞLERİNE CAD. GANAKI 18 NİSAN 1975. 1. ve 2. sayıları 5 LİRA'dır.

